

UmeBrå

Anteckningar

Tid: 2024-12-10, kl. 15.00 – 16.30

Fysiskt möte, KS sammanträdesrum

Kallade:

Hans Lindberg, Michael Rystedt, Anders Ågren, Moa Brydsten, Peter Vigren, Ari Leinonen, ~~Lena Karlsson Engman~~, Andreas Lundgren, Igor Hell, ~~Helena Smith~~, Janet Ågren, Maria Lindvall, ~~Tobias Holmbom~~, Izabel Riedl, Mariam Salem, Christina Bernhardsson, ~~Stefan Nordström~~, ~~Alex Nilsson~~, Veronika Kerr, Carin Nilsson, Åsa Bäckström, Joline Göttfert, Urban Lindström, Ann-Christine Gradin, Stefan Hildingsson, Maria Falck, Karin Isaksson ers Annika Kj L, ~~Rune Brandt~~, Jenny Skarstedt, ~~Pernilla Henriksson~~, ~~Karolina Lundqvist~~, Eva-Lena Fjällström, ersättare Caisa och Fredrik.

Ärende:	Omfattning/notering:	Föredragande:
Anteckningar från föregående möte	Umebrå minnesanteckningar 2024-09-24 Anteckningarna godkändes.	Hans Lindberg Ordförande
Rapport från polisen	<ul style="list-style-type: none">• Statistik om anmälda brott Inom många kategorier ser vi nu en minskning av antalet anmälda brott, det bryter trenden sen pandemin. Våld i offentlig miljö: här ser vi en rejäl ökning jämfört med 2023, det har under året varit mycket stökigt i krogmiljön vilket avspeglar sig på siffrorna. Våldtäkter: liten ökning men att betrakta som en naturlig avvikelser. Brott i parrelation: här ser vi en minskning vilket är glädjande. Våld i nära relation är ett fokusområde för polisen, som under året haft extra lyse på särskilt utsatta brottsoffer, och satt igång ett förebyggande arbete. Bedrägeri: det går lite upp och ner. Det är hos målsägande över 70 som man ser att	Michael Rystedt

	<p>bedrägeribrotten sticker ut och ökar, trots allt förebyggande arbete, polisen jobbar mycket med informationsträffar.</p> <p>Cykelstölder: svag minskning. Polisen har bra kännedom om problembilden och vem som stjälar cyklar, men efter avsuttet straff kommer de ut och börjar om.</p> <ul style="list-style-type: none">• Polisens operativa plan för brottsbekämpning PO Västerbotten <p>Den operativa planen är rullande på 12 månader. Polisen ska arbeta proaktivt, anpassningsbart och informationsdrivet, med problemet i centrum. Extern samverkan är viktigt. Målbilden är att alla ärenden ska ha en handläggare inom en månad och hanteras inom 1 år. För våld-i-nära ärenden utvecklas nya utredningsåtgärder som bygger på att snabbt dokumentera berättelsen och göra forensiska utredningar.</p> <p>Våra fokusområden är: vardagsbrott, särskilt utsatta brottsoffer, systemhotande organiserad brottslighet, trafik och säkerhet på vägen, samt ordning, säkerhet och beredskap (det handlar om att ta höjd för störningar kopplade till händelser i omvärlden, exempelvis nu regimens fall i Syrien).</p> <ul style="list-style-type: none">• Övrigt <p>Under hösten ser vi att rekryteringen av barn och unga personer till den organiserade brottsligheten blivit mer tydligt, inklusive i skolmiljön.</p> <p>Problem med <i>fight clubs</i>, att unga stämmer träff vid olika ställen för att slåss. Det är att betrakta som misshandel även om bägge parter varit med om det, och är ett oroväckande fenomen.</p>	
--	--	--

	<p>Krogar och krogvåld – det här sticker ut. Våldet har ökat, vi ser en hög berusningsgrad. Vi gör mycket krog tillsyner, bemannar upp vid vissa tider men polisen kan inte vara överallt och hela tiden. Det är ett område vi kunde samverka mer intensivt kring. Vi ser också att en del krogar anställer entrévärdar med tveksam bakgrund, och vi får inte alltid bra respons från krogägare när vi flaggar för det.</p> <p>En annan trend är att antalet EU-migranter har ökat i stan. En tes är att man har jobbat ganska hårt med problematiken i Sundsvall, ryktet säger att det är därför vissa migranter flyttat till Umeå. Vi försöker kartlägga problemet, och se om det finns risk för människoexploatering.</p> <p>Under hösten har rymningar från HVB- och Sis-hem inneburit en hög arbetsbelastning för polisen. Det verkar inte svårt att lämna den här sortens byggnader. Det är viktigt att hitta ungdomarna då det finns en stor risk att de rymmer för att ta på sig ett morduppdrag.</p> <p>En sista oroväckande trend är att vi ser ett antal ärenden med extremt grova misshandlar bland unga personer, 13–15 år, som slår ungefär lika unga personer. Att ingen avlidit är mer en fråga om tur. Motiven är oklara, då misstänka vägrar att uttala sig under förhör, men det bedöms inte ha någon koppling till fight club-problematiken.</p>	
<p>Region Västerbotten</p>	<p>Information om Region Västerbottens arbete</p> <p>Maria Falck: Folkhälsoenheten jobbar med hälsofrämjande frågor, det ligger nära det brottsförebyggande. Organisatoriskt ligger enheten under styrelsens förvaltning. Fokus är på befolkningsnivå, vi arbetar inte direkt med patienter utan ger stöd till politiker, samt information (vi står för den epidemiologiska</p>	<p>Maria Falck</p> <p>Maria Stefansson</p>

bevakningen) och utbildning till olika verksamheter inom regionen. Vi arbetar mycket med levnadsvanor, för att förebygga allvarliga problem som hjärt- och kärlsjukdomar eller cancer. Vi har fokus på nikotinanvändning, riskbruk av alkohol, goda matvanor, fysisk aktivitet som förebyggande insatser. Vi arbetar en hel del med livsvillkor, både när det gäller psykisk hälsa, våld i nära relation, HBTQ-frågor, etc. Vi är också ute, samverkar, stöttar föreningar, för att få till en förändring.

Maria Stefansson: Vårt uppdrag regleras av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. De tydliggör att vi bland annat ska fråga om våldsutsatthet, erbjuda råd och stöd samt uppmärksamma barn som bevittnar eller utsätts för våld. Vi kan därmed motivera de som utsätts att söka stöd hos andra aktörer, göra en polisanmälan, söka stöd från socialtjänsten.

Vi stöttar andra verksamheter i deras arbete kring våld, genom grundutbildningar (ca 30/år): grundkunskap om vad våld är, vilka tecken man ska vara uppmärksam på, vad det finns för hjälp att få. Vi stöttar dem i att utveckla lokala rutiner, stödmaterial, flödesscheman, rutinmallar osv, utifrån deras specifika behov och möjligheter.

Vi bereder även ärenden vi får från politiken, och samverkar exempelvis inom Riva Hinder eller En vecka fri från våld.

Vi är i bytet av journalsystem, så just nu är vår statistik inte optimal men vi hoppas få bättre framöver. Men den statistik vi har visar exempelvis på en ökning av antalet sökningar på ordet "våld i nära relation" i journalerna – positivt då det antagligen visar på en ökad medvetenhet.

	<p>Vill man veta mer om hur vi jobbar så delar vi gärna med oss, vi utbyter gärna föreläsartjänster.</p> <p>Maria Falck: vi har även ett arbete med välfärdsbrott på gång, ju mer vi arbetar med frågan desto mer upptäcker vi. Vi har inlett ett samarbete med polisen, och har även dialog med Umeå kommun och Skellefteå kommun exempelvis kring felaktiga utbetalningar kring föreningar. Regionen har även en visseblåsarfunktion. Vi utbildar mycket då det finns ett stort behov av kunskap kring välfärdsbrott och exempelvis vad som utgör korruption, när det gäller områden som sjukskrivningsintyg eller läkemedelsförskrivning.</p>	
<p>Umeå kommuns åtgärdsplan utifrån den nya lagstiftningen</p>	<p>Lagen om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet (2023:196) innebär nya lagstadgade arbetsuppgifter, att ta fram en lägesbild, göra analyser och utveckla en åtgärdsplan som med utgång från lägesbilden visar vilka åtgärder kommunen ämnar vidta.</p> <p>Arbetet med åtgärder började i framtagandet av rätt styrdokument, för att integrera det lagstadgade dokumentet i vårt eget styr- och ledningssystem, som bygger på grunduppdrag, program, tilläggsuppdrag. Vi har haft intensiv kontakt med enheten för ekonomi och styrning för att hitta rätt struktur, och landade i att ett program är vad som bäst motsvarar lagens krav.</p> <p>I och med att programmet införs avvecklas också annan tidigare styrning, exempelvis handlingsplaner. Umebrås verksamhetsplan, som tidigare tagits upp på sammanträden, avvecklas nu och ersätts dels av programmet, dels av verksamhetsplanen för Strategisk utveckling där uppdraget för samordning av det brottsförebyggande arbetet ligger.</p>	<p>Frida Puntonet</p>

	<p>Samverkansöverenskommelse och medborgarlöften kopplas till det nya programmet, så även arbetet med UVTS Aktivitetsplan. Kopplat till programmet kommer vi även utveckla riktlinjer för hur det brottsförebyggande arbetet ska bedrivas.</p> <p>Programmet beskriver strukturen på kommunens brottsförebyggande arbete, och belyser det brottsförebyggande arbete som redan sker inom grunduppdraget.</p> <p>Programmet ger en riktning för arbetet framåt under perioden 2025–2027. Med utgång från de prioriterade områden som lyfts i lägesbilden kommer programmet lyfta fram olika luckor och utvecklingsbehov, samt tydliggöra ansvar kopplat till de behoven.</p> <p>Uppföljningen av programmet sker inom ordinarie system för uppföljning, och såväl lägesbild som program ska revideras vartannat år i enlighet med lagens krav.</p> <p>När programmet i sin helhet är färdigt kommer det först presenteras för styrgruppen för programmet för social hållbarhet, och sedan på Umebrå 19 februari. Efter igångsättningsbeslut går det på remiss till nämnderna och beslutas sedan i KF.</p>	
<p>Samverkansöverenskommelse och medborgarlöften 2025–2027</p>	<p>Arbetet med att ta fram nya medborgarlöften och en ny samverkansöverenskommelse har förberetts av en arbetsgrupp med brottsförebyggande samordnare, säkerhetssamordnare och företrädare för polisen.</p> <p>Arbetet har utgått från polisens operativa plan och deras fokusområden, samt från Umeå kommuns arbete med lägesbild, prioriterade områden och åtgärdsplan.</p>	<p>Ulrika Granskog Michael Rystedt</p>

	<p>Samverkansöverenskommelsen: den första delen är sig lik, men prioriteringarna är uppdaterade utifrån dagens problembild och våra gemensamma prioriteringar inom polis och kommunen. Narkotikan har exempelvis ramats in i en bredare portal med fokus på den organiserade brottslighetens olika arenor och inkomstkällor.</p> <p>Nya medborgarlöften: smärre justeringar, vi har gått från 8 till 6 medborgarlöften.</p> <p>Grannsamverkan tas bort då polisen arbetar kontinuerligt med det, det ingår i det ordinarie arbetet. Två löften om trafik bakas ihop till ett. Fokus läggs på förebyggande närvaro av polis i centrum, då det är där de flesta brotten sker. Löftena har också ramats in på ett liknande sätt som samverkansöverenskommelsen för att de ska harmoniera.</p> <p>Medborgarlöften och samverkansöverenskommelse kommer gå upp till KSNAU för beslut.</p>	
Förslag på ny mötesstruktur	<p>Formatet för Umebrås möten ses över i samband med den nya lagen. Nästa år testar vi att arbeta utifrån ett tematiskt årshjul, där en del av mötet avsätts till temat, men med möjlighet att även ta upp frågor som dyker upp.</p> <p>Ambitionen är också att lyfta fram verksamheter för att ge dem möjlighet att lyfta hur de arbetar brottsförebyggande, för att öka delaktigheten men också lyfta fram bra exempel.</p>	Seth Åberg

Antecknat av:

Cecilia Ravry, Umebrå kansli